

**CONSCIÈNCIA
D'ARA**
Cada dijous
i la setmana que ve:
**Jardins on cultivar
el diàleg interreli-
giós**

Estils

DÉU AL CARRER. Les cartes creuades entre Viqui Molins i el Padre Àngel són una paràbola vivent de l'Evangeli dels senzills. Dos autors que passen de la vuitantena, però no són dos jubilats de sopetes i sofà.

L'escriptora Flavia Company.
MIRI GARCÍA

“La saviesa màxima és la que pot compartir tothom”

Conversa amb Flavia Company arran del seu darrer llibre ‘L'escola de la Haru’

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

“**H**eu estat tan pendents d'observar, que us heu oblidat de vosaltres mateixos i, així, heu aconseguit superar els hàbits”. Qui parla és la Haru als seus alumnes, convertida ja en mestra a *L'escola de la Haru* (Petit Fragmenta) el nou llibre de Flavia Company que és la continuació de la seva aclamada novel·la *Haru* (publicada l'any passat en català i castellà per Catedral). Un llibre, el d'ara, acompanyat de les il·lustracions de Luciano Lozano i enfocat al públic infantil, i que l'escriptora va elaborar una vegada publicada la novel·la que ha suposat un punt d'inflexió en la seva carrera. “Haru no és real -explica Company- però és veritat. I necessitem la veritat com a palanca, ja que hi ha tanta falsedat, tant càlcul i interès, que quan hi ha llocs on sents la veritat t'acomodes i tot flueix”.

Sense grans campanyes publicitàries, la novel·la *Haru* en pocs mesos ha aconseguit ser un llibre molt llegit gràcies a la recomanació que en fan els propis lectors, ja siguin adults o també adolescents, una sorpresa per la mateixa autora, que no s'esperava que joves de 13 i 14 anys se la recomanessin entre ells i la llegissin amb tanta devoció. “Fins i tot estudiosos del zen han considerat que el que explico a Haru era completament zen, sense contradiccions... També el compositor Luis Suria ha creat una simfonia en quatre moviments per a

quartet de clarinets i banda simfònica inspirada en la novel·la, que es va estrenar a l'auditori d'Alacant al febrer passat... Per això agraeixo que m'hagi passat tot això. Sento que algú havia d'escriure *Haru* i em va tocar a mi”, explica, fent-se seva la lliçó de Haru als seus alumnes amb la que comença aquest article: la contemplació ens ajuda a superar l'ego.

Una autoria que s'esvaeix

Nascuda a Buenos Aires l'any 1963 i professora a l'Escola d'Espectura de l'Ateneu Barcelonès, té quaranta llibres publicats (de poesia, novel·la, relats, llibre infantil...), a més de nombroses traduccions. Malgrat aquest bagatge, Flavia Company confessa que amb *Haru* tot ha anat diferent: “En els altres llibres jo decidia. I aquí no. Haru sembla escrita per ningú, perquè com que desapareix l'ego, desapareix la teva empremta. Jo he descobert moltes coses amb Haru, per exemple la metàfora del tir en arc. Hi ha un alumne que es queixa perquè tots van vestits iguals, i creu que s'haurien de distingir. La mestra respon que els alumnes es distingeixen pel seu tir, i que els mestres no es distingeixen per res. La dificultat, el dolor, la falta d'equilibri... totes aquestes coses que sents quan practiques el tir en arc et passen perquè els elements estan separats: l'arc, l'arquero, la diana, l'aire. Quan un dia aconsegueixes que tots aquests elements siguin un, el tir no el decideixes tu, senzillament passa. Per a mi Haru és això. Quan vaig acabar d'escriure-la em vaig posar a plorar molt perquè vaig veure el tir com si no fos meu. La sensació d'as-

Lectors
El llibre va acompanyat d'il·lustracions i està enfocat al públic infantil

Popular
Company explica que l'espiritualitat és per a tothom, és “democràtica”

torament, d'absència d'ego. Cal treure't l'ego i deixar el jo, perquè el jo ha d'existir, per relacionar-nos, per tirar endavant... Els altres llibres que he escrit els entenc i els estimo, la diferència és que *Haru* és un llibre que he escrit jo, i la resta també els ha escrit el meu ego.”

Concentració i meditació

Com assolir aquest grau? Com desfer-nos d'allò innecessari per arribar a un punt que ja no és nostre, sinó comú? Company explica que sempre havia meditat, ja fos fent tai xí o de ben jove estudiant piano i després traduint i escrivint, perquè com diu “meditar implica concentració i focalització en allò i oblidar-te de la resta. Així que després de tants anys de concentració, em va resultar fàcil entrar en la meditació amb immobilitat absoluta. El que sí ha canviat és que aquesta meditació em porta a la visualització i això ha estat inesperat. El meu ofici m'ha servit per crear una estructura i escriure, però molta de la informació que hi ha a *Haru* i al llibre d'ara, *L'escola de la Haru*, l'he vista durant les meditacions amb visualitzacions. He vist el lloc, he vist els personatges... A diferència de les altres novel·les, aquesta visualització et ve donada, no la busques. Tu hi entres i la veus. És diferent que imaginar”, com si als altres llibres que hagués fet no hi hagués sorpresa mentre els escrivia i en aquests sí. “L'ofici m'ha ajudat, i fins ara no era capaç d'escriure així, ja que amb tota la informació que tenia em resultava complicat i em vaig barallar molt per crear aquesta esfera on tot rodés. Per tant, tots els anys d'ofici sobre com

estructurar una història m'han ajudat a fer-la, però el contingut essencial m'ha vingut donat”.

Les seves dues finalitats són, d'una banda, convertir-se en literatura, és a dir, “no distingir-me del que escric, ser el medi però desaparèixer i que la literatura sigui directe” i, de l'altra poder destil·lar el llenguatge per arribar a dir coses molt importants amb paraules que semblen que no volen dir res. “La saviesa màxima em sembla que és la que pot compartir tothom i no la recargolada a la qual només poden accedir-hi els iniciats. Vull oferir coneixement i experiència sense presumir, sense que es noti que saps -si és que saps alguna cosa-. El que sempre m'ha interessat de l'espiritualitat -i el meu primer llibre ja era molt espiritual, i tenia 17 anys- és que a diferència de la intel·lectualitat i les religions, el que desespera de l'espiritualitat o el que es veu com una amenaça, és la seva capacitat de ser absolutament democràtica, on tothom pot arribar-hi. Fins el pastor que viu a les muntanyes aïllat pot accedir-hi sense pertànyer a cap grup. Això no passa amb els intel·lectuals o amb els religiosos (has de passar per la universitat, t'has de batejar o iniciar...). En canvi, l'espiritualitat no té límits, i això és molt gran”.

Haru, doncs, com a compendi de vida, on la mateixa escriptora es mostra agraïda i sorpresa per aquest regal, fent gala de la màxima que ella mateixa reproduceix: “No tiris mai contra ningú; no tiris mai per seduir ningú; no tiris mai per ser més que ningú; no tiris mai per demostrar-te res a tu mateix; el tir amb arc és un estat que es pot compartir”. —